

ביצה כח. (משנה ראשונה) עד כח: (משנה)

ביאורים

פסולי המוקדשים - קודשים שנפל בהם מום. מותר לאכול קדשים אלו אבל אסור לעבוד או לגזוז אותם. עם זאת את רוב הקדשים שנפסלו יש לפדות לפני שאוכלים אותם, חוץ מבכור ומעשר בעלי מום - שאין צריך לפדותם ויכול לאוכלם ללא פדיון. כיוון שכך ההנאה ממכירת בכור ומעשר הולכת לבעלים (ולכן אין למוכרם בשוק) בעוד שההנאה ממכירת פסולי המוקדשים הולכת להקדש (ולכן עדיף למוכרם בשוק כדי שמחרם יהיה גבוה יותר)

משנה

שקילת בשר ביו"ט

ר' יהודה: מותרת ע"י שינוי גדול - כנגד כלי או קופיץ.

חכמים: אסור להשתמש בכף מאזניים לשום תשיש (אפילו כדי לשמור בשר מעכברים).

ר' יהושע (בברייתא): מותרת ע"י שינוי קטן - אפילו בשר כנגד בשר.

רב יוסף: הלכה כר' יהושע.

ניסיון הוכחה:

אסור למכור בכור במשקל, ובכל זאת התירה המשנה לשוקלו מנה כנגד מנה!

דחיית ההוכחה:

יו"ט ובכור הם תחומים שונים לכן לא ניתן ללמוד מבכור על יו"ט.

דינים במכירת בשר ביו"ט:

- אסור לטבח אומן לשקול בשר ביד.
- אסור לטבח אומן לשקול בשר במים.
- אסור לנקוב באמצעות סכין מקום לאחיזת היד בבשר.
- מותר לעשות סימן בבשר כדי שלא יחליפהו הנושא.

וסכין שחותכת לא יפה (אך לא נפגמה) - מותר לחדדה ביו"ט.

משנה

אסור להשחזי סכין ביו"ט, אך מותר להעבירה על גבי סכין אחרת.

רב הונא: האיסור הוא במשחזת של אבן ולא במשחזת של עץ.

לשון ב': מתי יש הבדל בין משחזת עץ למשחזת אבן

אפשרות א':

כשרוצה לחדד את הסכין (אבל להעביר את השמנונית תמיד מותר)

אפשרות ב':

כשרוצה להעביר את השמנונית. (אבל לחדד תמיד אסור)

לשון א': מתי יש הבדל בין השחזה להעברה על סכין אחרת

אפשרות א':

כשרוצה לחדד את הסכין (אבל להעביר את השמנונית תמיד מותר)

אפשרות ב':

כשרוצה להעביר את השמנונית. (אבל לחדד תמיד אסור)

מכשירי אוכל נפש

חכמים: אסורים ביו"ט. ('הוא דאגדו יצשה דכט' - 'הוא' ולא מכשיריו)
ר' יהודה: מותרים ביו"ט. ('הוא דאגדו יצשה דכט' - 'דאגדו' לכל צרכיכם)

תגובת ר' יהודה מ'הוא' לומדים שאין להתיר מכשירי אוכל נפש שאפשר לעשותם מערב יו"ט.

תגובת חכמים: מ'לכם' ממעטים נכרים.

משנתינו שאוסרת להשחזי איננה כר' יהודה.

רב חסדא: שמח שיפרסמו שפוסק כר' יהודה.

רבא ורבה: פסקו כר' יהודה אך לא הורו כן. (כדי שלא יזלזלו ויתירו אף במכשירין שאפשר לתקנן מבעוד יום)

הראית סכין לחכם ביו"ט (לפני שחיטה)

רב מרי ברדר"ב: מותרת.

רבנן: אסורה. (נראה כעובדין דחול שרוצה למכור בשוק)

רב יוסף: לתלמיד חכם מותר לראות בביתו (ואח"כ להשאילו לאחרים)

דיני שיפוד ביו"ט

שיפוד שהתעקם:

אסור לתקנו אפילו בידיים. (כי אפשר להשתמש בו כפי שהוא)

שיפוד שצלו בו בשר

שמואל: אסור לטלטלו. (לפי שנמאס ומוקצה הוא)

רבינא: מותר לטלטלו. (כדי שלא יזיק)

ואם יש עליו כזית בשר - מותר לטלטלו מן הצד (בעזרת חפץ אחר)